

LAMPSS įmonės kodas 301572530, el. p. info@lampss.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT747044090100632045, AB SEB bankas

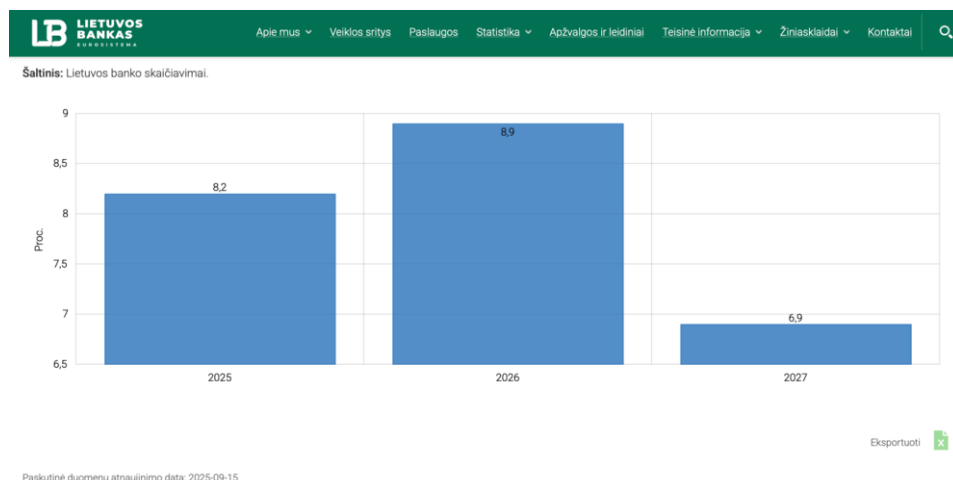
LR Prezidentui
LR Seimo pirmininkui
LR Seimo švietimo ir mokslo komiteto pirmininkui
LR Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui
LR Ministrui pirmininkei
LR švietimo, mokslo ir sporto ministrei
LSDP Pirmininkui

2025-10-16 Nr. 25-06

DĖL LIETUVOS ŠVIETIMO IR MOKSLO ŠAKOS KOLEKTYVINĖS SUTARTIES PAŽEIDIMO

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas (toliau LAMPSS), įvertinęs derybų eigą dėl 2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo kolektyvinės sutarties 2026 metų pakeitimo, išvelgia esminį sutarties pažeidimą. LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija vienašališkai pažeidė 2024 m. spalio 21 d. S-550 pakeitimu pasiektą susitarimą, cit.: „2026–2028 m. kasmet didinti lėšas [...] darbo užmokesčiui ne mažiau kaip atitinkamų metų valstybės biudžeto sudarymo metu prognozuojamas tų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio procentinis augimas, padidintas 5 procentais [...]“. Susitarime numatyta: „Konkrečius kasmetinius lėšų, skirtų mokslo ir studijų institucijų [...] darbuotojų [...] darbo užmokesčiui didinti, augimo tempus šalys derina, rengiant atitinkamų metų valstybės biudžeto projektus [...]“.

LAMPSS atkreipia dėmesį, kad šiuo metu Lietuvos Banko viešai paskelbta vidutinio darbo užmokesčio augimo prognozė 2026 metams sudaro 8,9 proc.

Žiūrėta: <https://www.lb.lt/lt/grafikai/darbo-uzmokestis-progoze>

Pagal šakos sutartyje sutartą darbo užmokesčio didinimo scenarijų, 2026 metais darbo užmokestis aukštojo mokslo įstaigų darbuotojams nuo sausio 1 d. turi būti didinamas 9,4 proc. Tuo tarpu LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija pažeidė sutartį, nes ėmėsi vienašališkai, nederinusi su LAMPSS, planuoti darbo

užmokesčio didinimą 3 proc. nuo 2026 m. sausio 1 d. ir 5 proc. nuo 2026 m. rugsėjo 1 d., kas yra ženkliai mažiau, nei sutarta šiuo metu galiojančia šakos kolektyvine sutartimi.

Tokius ministerijos veiksmus vertiname kaip žalą sektoriaus darbuotojams ir reikalaujame LR švietimo, mokslo ir sporto ministrės R. Popovienės nedelsiant ištaisyti daromą pažeidimą.

LR Prezidento, LR Seimo pirmininko, LR Ministrės pirmininkės prašome įspėti LR švietimo, mokslo ir sporto ministrę R. Popovienę, kad šakos kolektyvinės sutarties 4.5 papunktis numato, jog šalių santykiai yra grindžiami prisiimtų įsipareigojimų vykdymo principu, ir įsipareigojimai gali būti keičiami tik abipusiu šalių sutarimu.

LR Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininko bei LR Seimo švietimo ir mokslo komiteto pirmininkės prašome atkreipti dėmesį į tai, kad Darbo kodekso 190 straipsnis nustato, jog kolektyvinė sutartis yra darbo teisės normos, šalių tarpusavio teises, pareigas ir atsakomybę nustatantis rašytinis susitarimas, dar kitaip vadinamas norminiu teisės aktu, kurį privalu vykdyti. Todėl prašome rengiant ir tvirtinant ateinančių metų valstybės biudžeto projektą kolektyvinės sutarties laikytis.

LSDP Pirmininko prašome informuoti LR švietimo, mokslo ir sporto ministrę R. Popovienę apie tai, kad profesinės sąjungos vienija rinkiminio amžiaus darbuotojus, kurių dalis LAMPSS yra LSDP nariai ir dalis yra galimi LSDP rinkėjai. Todėl siekiant tvarios valdymo perspektyvos yra svarbu atliepti ilgalaikius darbuotojų lūkesčius – ir ypač tuos, kurie jau yra suderėti kolektyvinėse sutartyse. Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad kolektyvinėje sutartyje ilgalaikis darbo užmokesčio augimas suderėtas tokios apimties, kad nestabdytų, o skatintų ekonomikos augimą padidėjusios infliacijos sąlygomis. Padidėjusi infliacija neišvengiama vykstant ilgalaikiam didelio masto kariniam konfliktui ir šaliai intensyviai remiant agresoriaus niokojamą Ukrainą. Todėl įprastinis ekonomikos valdymas netinka¹. Tad nieko nėra geriau už išmoktas istorijos pamokas.

LAMPSS vienija aukštųjų mokyklų ir mokslo institutų aukščiausio lygio protus, todėl ir kolektyvine sutartimi mes siekiame ne patogios naudos sau, o šalies atsparumo krizėms padidinimo bei ilgalaikio tvaraus šalies vidaus vartojimo augimo, įgalinančio ilgalaikį šalies gynybos finansavimą. Tik ekonomiškai pajėgi šalis gali padėti sau ir kaimynams. Todėl vidaus ekonomika turi augti adekvačiai nacionaliniams ir tarptautiniams tikslams, o tam, kad ji augtų, šį augimą reikia skatinti. Viena iš skatinimo priemonių yra šalies darbo jėgos optimalios perkamosios galios palaikymas, kad būtų surenkama pakankamai mokesčių, reikalingų gynybos tikslams pasiekti, o juos surinkti bus galima tik tokiu atveju, jei šalies dirbantieji nepasirinks taupymo režimo, pastebėję, kad dėl infliacijos sumažėjo jų perkamoji galia.

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų
Susivienijimo pirmininkas

prof. Sigitas Vaitkevičius

¹ Franklino Roosevelt (JAV prezidentas 1933–1945) Naujojo kurso programa JAV prikėlė po didžiosios ekonominės depresijos ir sustiprino tiek, kad ji tapo pajėgi skirti pakankamai lėšų Antrajam pasauliniam karui užbaigti. Šiuo metu Lietuva nepatiria tokios ekonominės depresijos, kokią patyrė JAV 1929–1939 metais ir nepatiria ekonomikos sulėtėjimo, kokį patyrė kitos ES šalys narės 2022–2024 m., bet tik todėl, kad Lietuvoje laiku buvo pritaikyta F. Roosevelt priemonė, kuria investuota į tvarų viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimų augimą bei darbo vietų kūrimąsi viešajame sektoriuje. Lietuvoje Ukrainos karo metais ši priemonė parodė galinti padėti sėkmingai išgyventi dėl karo padidėjusios infliacijos keliamą ekonominio sąstingio grėsmę.